

Persbericht

PB07-010
13 februari 2007
9.30 uur

Economie groeit 2,9 procent in 2006

De Nederlandse economie is in 2006 met 2,9 procent gegroeid. Dit is bijna twee keer zo hard als in 2005. Net als in 2005 leverde de uitvoer de belangrijkste bijdrage aan de economische groei. Het waren echter vooral de consumptie van huishoudens en de investeringen die een versnelling brachten in de economische groei.

Het aantal banen was vorig jaar ruim 100 duizend hoger dan in 2005. De groei met 1,4 procent komt na drie jaar met een dalende werkgelegenheid. Dit blijkt uit de eerste raming van het CBS.

Economische groei vierde kwartaal 2,7 procent

In het vierde kwartaal van 2006 groeide de economie met 2,7 procent. Het laatste kwartaal van 2006 telde een werkdag minder dan hetzelfde kwartaal van 2005. In het vierde kwartaal van 2006 trokken vooral de uitvoer en de investeringen verder aan, de consumptie van huishoudens nam iets langzamer toe dan in de voorgaande kwartalen.

De economische groei in de eerste drie kwartalen van 2006 is op grond van nieuwe informatie gemiddeld 0,1 procent opwaarts bijgesteld.

Kwartaal-op-kwartaalgroei 0,6 procent

Ten opzichte van een kwartaal eerder groeide de economie in het vierde kwartaal van 2006 met 0,6 procent. Hierbij is rekening gehouden met werkdag- en seizoeneffecten. Deze kwartaal-op-kwartaalgroei is vrijwel gelijk aan het gemiddelde in de eerste drie kwartalen van 2006.

Uitvoer groeit sneller

In 2006 was het volume van de uitvoer van goederen en diensten 7,5 procent hoger dan in 2005. De stijging van de wederuitvoer was opnieuw hoger dan van de export van Nederlands product. Toch was het juist de uitvoer van Nederlands product die zorgde voor de groeiversnelling van de uitvoer.

De invoer groeide iets sterker dan de uitvoer. De invoergroei komt niet alleen door de wederuitvoer, maar voor een belangrijk deel ook door het aantrekken van de investeringen en de consumptie van duurzame goederen.

Fors hogere consumptie van huishoudens

Huishoudens hebben vorig jaar 2,4 procent meer besteed dan in 2005. Hierbij is gecorrigeerd voor prijsveranderingen en veranderingen in het zorgstelsel. Deze groei is aanzienlijk hoger dan in de jaren 2001 tot en met 2005. Dit komt

vooral door de bestedingen aan duurzame consumptiegoederen die in 2006 met meer dan 6 procent toenamen.

Het volume van de overheidsconsumptie was vorig jaar 1,3 procent hoger dan in 2005. De reële uitgaven voor de zorg namen toe, die voor het openbaar bestuur niet.

Investerings trekken sterk aan

In 2006 is 6,1 procent meer geïnvesteerd dan in 2005. Vooral in machines, de belangrijkste investeringscategorie voor het bedrijfsleven, maar ook in bedrijfsauto's en in computers werd fors meer geïnvesteerd. De investeringen in woningen en infrastructuur waren eveneens duidelijk hoger.

Vooraf hogere productie commerciële dienstverleners en bouwers

In 2006 steeg de productie in de meeste bedrijfstakken. Dit geldt vooral voor de commerciële dienstverleners en de bouw. Binnen de commerciële dienstverlening was de groei het hoogst in de uitzendbranche, de groothandel, de architecten- en ingenieursbureaus en het bankwezen. De detailhandel groeide flink door de toegenomen kooplust van de consumenten. De bouwnijverheid profiteerde van de hogere investeringsactiviteit.

Ook in de industrie trok de productiegroei aan, mede dankzij een groeispurt in het vierde kwartaal. De productie van de energiesector was echter lager. In samenhang met een hogere invoer werd in het binnenland minder elektriciteit opgewekt en minder aardgas gewonnen. De groei van de niet-commerciële dienstverlening was bescheiden. De zorgsector groeide door, terwijl het overheidsbestuur een kleine krimp onderging.

Werkgelegenheid stijgt steeds sneller

In 2006 waren er 105 duizend banen van werknemers meer dan in 2005. De werkgelegenheid trok in de loop van 2006 steeds verder aan. In het vierde kwartaal waren er al 149 duizend banen meer dan in het vierde kwartaal 2005.

Na correctie voor seizoeninvloeden is het aantal banen in het vierde kwartaal 0,7 procent hoger dan in het derde kwartaal van 2006. Ook hieruit blijkt dat de werkgelegenheid steeds sneller toeneemt.

Technische toelichting

Algemeen

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (bbp). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

Achtergrondinformatie over de ramingen

Er worden meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd van de economische groei in een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Bovendien komen op dat

moment meer detailgegevens beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

Ook nadien kunnen de cijfers nog worden aangepast. De kwartaalgegevens worden namelijk eenmaal per jaar in juli geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt.

Werkgelegenheid

In het persbericht over de eerste raming van de economische groei in een kwartaal wordt conform Europese afspraken tevens een eerste raming van de werkgelegenheid in dat kwartaal gepubliceerd. Deze raming heeft uitsluitend betrekking op werknemers. Zelfstandigen blijven buiten beschouwing. De raming luidt zowel in banen als in arbeidsjaren (=voltijdbanen). De tweede raming van de werkgelegenheid met daarbij een verdeling van de werkgelegenheid naar bedrijfstakken wordt gepubliceerd in een afzonderlijk persbericht één werkdag na verschijning van het persbericht over de tweede raming van de economische groei op kwartaalbasis. Met ingang van het derde kwartaal 2006 is de ontwikkeling van het aantal banen niet meer gebaseerd op de Enquête Werkgelegenheid en Lonen van het CBS maar op de Polisadministratie van het UWV. De Belastingdienst verzamelt de gemeenschappelijke loonaangifte van bedrijven t.b.v. Belastingdienst, UWV en CBS. Door deze overgang levert het CBS een substantiële bijdrage aan de reductie van de administratieve lasten van bedrijven.

Seizoengecorrigeerde gegevens

Normale praktijk is dat mutaties worden berekend ten opzichte van het vergelijkbare kwartaal van het voorafgaande jaar. Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de conjuncturele stand van zaken wordt de groei van het bbp en van het aantal banen ook ten opzichte van het voorgaande kwartaal berekend. Hierbij wordt gecorrigeerd voor seizoen- en werkdageffecten. Bij het uitkomen van nieuwe kwartaalcijfers wordt deze seizoencorrectie steeds opnieuw doorgerekend. Dit leidt doorgaans tot geringe bijstellingen van eerder geraamde cijfers, incidenteel tot meer substantiële bijstellingen.

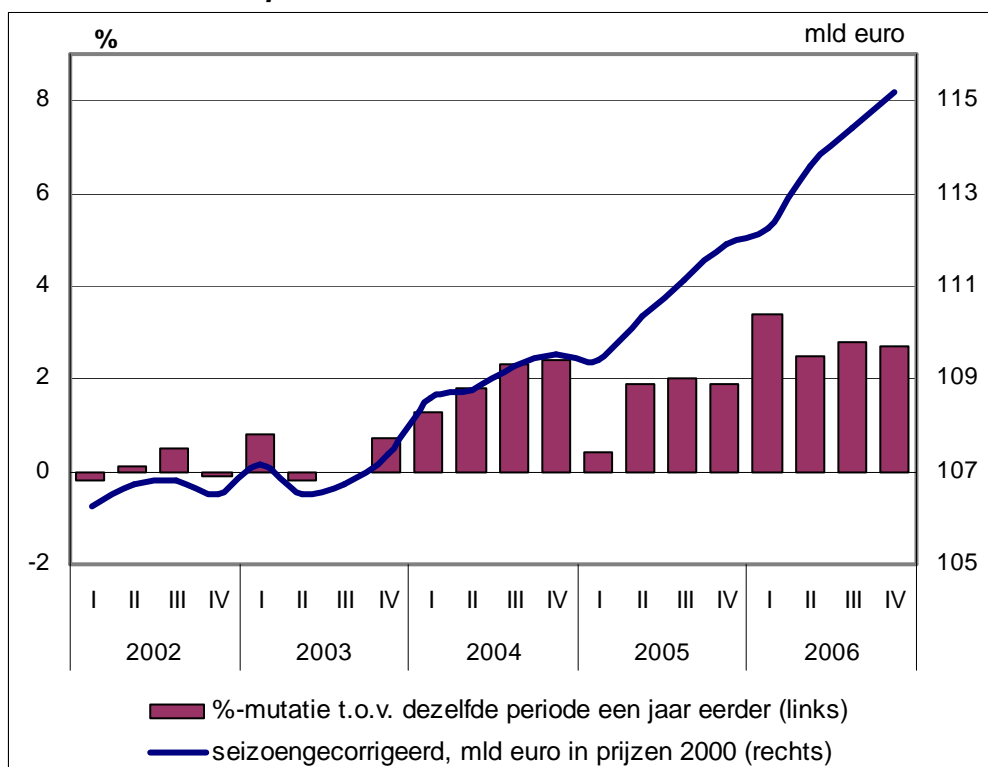
Jaarcijfers

Het persbericht over de tweede raming van de economische groei voor het eerste kwartaal bevat additionele gegevens over het productie- en bestedingendeel van de jaarpublikatie Nationale rekeningen. In dat persbericht zullen daarom twee extra tabellen worden opgenomen met enkele nieuwe jaarcijfers.

Zorgstelsel

Dit jaar is een nieuw zorgstelsel ingevoerd. In de Nationale rekeningen brengt dit een verschuiving met zich mee van consumptie door huishoudens naar consumptie door de overheid. De consumptie door huishoudens is hierdoor in 2006 veel lager, de consumptie door de overheid veel hoger dan een jaar eerder. Ook heeft bij de productie een overheveling plaatsgevonden van overheid naar verzekeringsinstellingen. In dit persbericht zijn de cijfers opgenomen waarin deze verschuivingen zijn verwerkt. Daarnaast zijn tussen haakjes de cijfers opgenomen waarin voor deze verschuiving is gecorrigeerd. Bij de beschrijving van ontwikkelingen is de tekst van het persbericht gebaseerd op de gecorrigeerde cijfers.

Bruto binnenlands product: volume

Bron: CBS

Tabel 1: Bruto binnenlands product (marktprijzen)

	Waarde	Volumeverandering t.o.v.	
		zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode ^{1) #}
	mld euro	%	
2004	489,9	2,0	.
2005	505,6	1,5	.
2006	528,1	2,9	.
2004-I	119,9	1,3	1,1
II	124,4	1,8	0,2
III	118,1	2,3	0,5
IV	127,4	2,4	0,2
2005-I	122,5	0,4	-0,1
II	128,8	1,9	0,9
III	122,2	2,0	0,7
IV	132,2	1,9	0,7
2006-I	129,5	3,4 [#]	0,3
II	133,5	2,5 [#]	1,2
III	127,3	2,8 [#]	0,7
IV	137,7	2,7	0,6

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2005	2006	2006			
			I ²⁾)#	II ²⁾)#	III ²⁾)#	IV ²⁾
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Consumptieve bestedingen	0,6	2,1	2,6	1,7	2,0	1,9
w.v. door huishoudens	0,7	-1,2	-1,0	-0,6	-1,3	-1,9
		(2,4)	(2,3)	(3,3)	(2,2)	(2,0)
door overheid	0,3	8,7	10,3	6,1	9,3	9,3
		(1,3)	(3,3)	(-1,2)	(1,7)	(1,6)
Investeringen in vaste activa	3,6	6,1	4,8	4,7	6,8	8,1
Veranderingen voorraden 1)	-0,1	-0,3	0,7	-1,6	-0,6	0,3
Nationale bestedingen	0,9	2,7	3,2	2,3	3,0	2,4
Uitvoer goederen en diensten	5,5	7,5	8,8	7,0	6,0	8,3
Invoer goederen en diensten	5,1	7,9	9,2	7,2	6,6	8,6
Bruto binnenlands product	1,5	2,9	3,4	2,5	2,8	2,7

1) In procenten van het bbp in constante prijzen.

2) De getallen tussen haakjes zijn gecorrigeerd voor veranderingen in het zorgstelsel.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2005	2006	2006			
			I ¹⁾)#	II ¹⁾)#	III ¹⁾)#	IV ¹⁾
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Producenten van:						
Goederen	-0,4	1,5	4,2	1,1	0,2	0,3
Landbouw en visserij	1,1	-1,1	-1,7	1,0	-1,2	-2,1
Industrie en energie:	-1,2	1,0	4,1	0,3	-0,7	-0,2
w.o. Industrie	0,2	2,1	2,0	1,3	1,3	3,9
Bouwnijverheid	1,8	4,3	6,9	3,6	4,0	3,0
Commerciële diensten	3,0	4,5	3,2	5,3	4,9	4,7
		(4,3)	(3,0)	(5,0)	(4,7)	(4,5)
Handel, horeca en transport	2,5	5,0	5,1	5,8	4,6	4,6
Financiële en zakelijke diensten	3,4	4,1	1,6	4,8	5,1	4,8
		(3,7)	(1,3)	(4,4)	(4,8)	(4,4)
Niet-commerciële diensten	0,8	1,1	2,0	-1,2	1,6	2,1
		(1,5)	(2,4)	(-0,7)	(2,0)	(2,6)

1) De getallen tussen haakjes zijn gecorrigeerd voor veranderingen in het zorgstelsel.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4: Banen van werknemers

	Aantal banen	Verandering ten opzichte van	
	<i>x 1000</i>	zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode ¹⁾
		<i>mutaties in %</i>	
2004	7 461	-1,3	.
2005	7 441	-0,3	.
2006	7 546	1,4	.
2004-I	7 387	-1,5	-0,4
II	7 500	-1,4	-0,3
III	7 522	-1,3	-0,3
IV	7 435	-1,0	-0,1
2005-I	7 319	-0,9	-0,3
II	7 466	-0,5	0,2
III	7 523	0,0	0,2
IV	7 456	0,3	0,2
2006-I	7 397	1,1	0,5
II	7 549	1,1	0,3
III	7 633	1,5	0,5
IV	7 605	2,0	0,7

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden.

Bron: CBS

Tabel 5: Arbeidsjaren van werknemers

	Aantal arbeidsjaren	Verandering ten opzichte van zelfde	
	<i>x 1000</i>	periode vorig jaar	<i>mutaties in %</i>
2004	5 666		-1,9
2005	5 627		-0,7
2006	5 694		1,2
2004-I	5 637		-2,2
II	5 688		-2,1
III	5 682		-2,0
IV	5 657		-1,3
2005-I	5 571		-1,2
II	5 629		-1,0
III	5 652		-0,5
IV	5 655		0,0
2006-I	5 618		0,9
II	5 682		0,9
III	5 722		1,2
IV	5 753		1,7

Bron: CBS